

'Kreuzweg' gaat over het lijdensverhaal van Christus

LEIDEN - In de Goede Week, de week voor Pasen, zal op dinsdag 16 april om 20.15 uur een uitvoering plaatsvinden in de Hooglandse Kerk van het stuk 'Kreuzweg' van Jan Marten de Vries. Hij vertelt: "Het wordt een soort pelgrimstocht langs de nieuw gemaakte schilderijen van de Kruisweg en bij elke statie klinkt de betreffende muziek."

door Ella Veenstra-Monteban

'Kreuzweg' gaat over het lijdensverhaal van Christus. De Vries is de bedenker en componist van 'Kreuzweg'. Hij verzorgt aan de vleugel samen met celliste Elianne Ards de muziek. De beeldend kunstenaars Auke de Vries en Ruth Taylor hebben als onderdeel van het totale Kreuzweg-project veertien nieuwe schilderijen gemaakt. De Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente Leiden vond dit project zo bijzonder dat ze toestemming heeft gegeven om het concert uit te laten voeren in de Hooglandse Kerk in de Goede week.

Traditie

De Kruisweg (Via Crucis) is een van de oude tradities op weg naar het Paasfeest. Deze bestaat meestal uit schilderijen of beeldhouwwerken van de lijdensweg van Christus, vanaf de veroordeling door Pontius Pilatus tot en met de begrafenis. Door middel van deze zogenaamde kruiswegstaties wordt de kijker in staat gesteld stil te staan bij de belangrijkste gebeurtenissen van de lijdensweg. Soms wordt er nog een statie aan toegevoegd, de zogenaamde Paasstatie, die uitbeeldt hoe Jezus verrijst uit de doden. Vóór de Reformatie hadden de meeste kerken kruiswegstaties aan de zijmuren. Ook zijn er kruiswegstaties buiten de kerk, meestal rondom het gebouw. Na de Reformatie is de kruisweg min of meer verdwenen uit de protestantse kerken.

De Vries is professioneel musicus en heeft onder meer 'Kerkmuziek voor piano' als vak geïntroduceerd aan het conservatorium in Utrecht. In het verleden speelde hij veelvuldig een ander lijdensstuk, de Via Crucis van Franz Liszt, als liturgisch concert. "Op mijn fietstocht naar

Statie IV Jezus ontmoet zijn heilige moeder (Schilderij: Auke de Vries)

Santiago de Compostela speelde ik dit stuk ook als pelgrimsconcert in het Spaanse León", vertelt De Vries. Liszt schreef dit stuk voor verschillende bezettingen, van piano solo tot koor met piano en harmonium. De Vries besloot, met Liszt in het achterhoofd, nieuwe muziek bij de kruiswegstaties te schrijven. En hij wilde ervoor zorgen dat die in ieder geval wél tijdens zijn leven zou worden uitgevoerd. Mede daarom heeft ook hij verschillende versies van het stuk geschreven. Variërend van piano solo tot piano en koor. De Vries: "Maar het meest dierbaar voor mij zijn de versies voor piano en solo-instrument. Met de Finse violiste Kirsti Apajalahti heb ik in

februari de, binnenkort verkrijgbare, cd Kreuzweg opgenomen. Met haar speel ik ook in de Veertigdagentijd een reeks van concerten. Apajalahti wordt afgewisseld door de celliste Elianne Ards."

In de Leidse Hooglandse Kerk zal de celloversie van het stuk klinken. De Vries vertelt: "Het is de bedoeling dat er veertien schilderijen in het hoogkoor van de Hooglandse Kerk opgesteld staan op schilderezels. Het publiek wordt in een belendende ruimte van de kerk opgevangen. Eerst is er een inleiding. Dan begint er een soort pelgrimstocht langs de schilderijen, begeleid door de inleiders". ●

Statie IV Jezus ontmoet zijn heilige moeder (Schilderij: Auke de Vries)